
Vergaderjaar 2022–2023

21 501-20

Europese Raad

CP

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 september 2022

Hierbij bied ik u, mede namens de Minister-President, de geannoteerde agenda aan van de bijeenkomst van de Europese Politieke Gemeenschap van 6 oktober 2022.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
W.B. Hoekstra

GEANNOTEEERDE AGENDA VAN DE EUROPESE POLITIEKE GEMEENSCHAP VAN 6 OKTOBER 2022

Op 6 oktober 2022 zal in Praag de eerste bijeenkomst van de Europese Politieke Gemeenschap (EPG) plaatsvinden. De Minister-President is voornemens om deel te nemen aan deze bijeenkomst. Er zijn geen besluiten voorzien en naar verwachting zal er geen gemeenschappelijke verklaring worden aangenomen.

De oorlog in Oekraïne maakt duidelijk dat er een noodzaak is voor meer samenwerking om de weerbaarheid van het Europese continent te bevorderen. Het door de Franse president Macron gelanceerde idee voor een Europese Politieke Gemeenschap (EPG) werd in juni besproken door de Europese Raad. Het idee van Macron om een platform voor politieke coördinatie op te zetten voor samenwerking met alle Europese landen waar de EU nauwe banden mee heeft, werd door Nederland en de rest van de Europese Raad omarmd. Het sluit goed aan bij de Nederlandse beleidsprioriteiten en het nader invullen van de Europese politieke familie. De EPG zal voornamelijk een forum zijn voor politieke dialoog en samenwerking tussen Europese landen ten aanzien van onderwerpen van gemeenschappelijk belang zoals veiligheid, energie, economie en klimaat. De EPG is derhalve geen alternatief voor het uitbreidingsproces.

De landen die een uitnodiging voor de EPG zullen ontvangen zijn de zevenentwintig EU-lidstaten, Albanië, Armenië, Azerbeidzjan, Bosnië-Herzegovina, Georgië, IJsland, Kosovo, Liechtenstein, Moldavië, Montenegro, Noord-Macedonië, Noorwegen, Oekraïne, Servië, Turkije, het Verenigd Koninkrijk en Zwitserland. Het is op het moment van schrijven nog niet duidelijk welke landen op de uitnodiging in zullen gaan.

Er zullen ronde tafels plaatsvinden gecentreerd rondom het thema veiligheid en stabiliteit en het thema energie, klimaat en economie. De Minister-President zal deel nemen aan één van deze ronde tafels, maar het is op het moment van schrijven nog onduidelijk welke.

Thema I – Veiligheid en stabiliteit

Staatshoofden en regeringsleiders zullen tijdens de EPG spreken over veiligheid en stabiliteit in Europa. De discussie is des te relevanter omdat deze plaatsvindt op een moment dat er een gewapend conflict woedt op het Europees continent. In het licht van de aanhoudende Russische agressie tegen Oekraïne zullen staatshoofden en regeringsleiders bespreken op welke manier collectief de veiligheid en stabiliteit op het Europees continent versterkt kan worden. Het kabinet ziet het als prioriteit om gezamenlijk met internationale partners aan een duurzame oplossing voor het conflict in Oekraïne te werken. De staatshoofden en regeringsleiders zullen spreken over gezamenlijke versterking van veiligheid en stabiliteit op het Europese continent en manieren om samenwerking te intensiveren om Oekraïne te ondersteunen en het conflict te beëindigen.

De agressie van Rusland gericht op de soevereine staat Oekraïne, ondermijnt de basisprincipes van Europese veiligheid. Nederland blijft Rusland oproepen om deze oorlog te stoppen. Tegelijkertijd blijft Nederland Oekraïne militair steunen en waar mogelijk deze steun intensiveren. Het kabinet acht het belangrijk dat zowel de EU, de NAVO, als andere partners de steun aan Oekraïne voortzetten en werken aan de effectieve naleving van sancties. Tenslotte zal gesproken worden over betere coördinatie in multilaterale fora ter versterking van gemeenschappelijke waarden en internationale rechtsorde. De EPG biedt een kans om met een breed spectrum aan Europese leiders ideeën uit te wisselen over

manieren waarop de westerse inzet en het narratief ook in de rest van de wereld gedragen kan blijven worden.

Thema II – Energie, klimaat en economie

Staatshoofden en regeringsleiders zullen tijdens deze sessie stilstaan bij de verstoring in de energiemarkten als gevolg van de Russische oorlog in Oekraïne en de impact daarvan op de wereldeconomie. De discussie zal onder andere gericht zijn op de vraag hoe deze uitdagingen op een duurzame manier het hoofd geboden kunnen worden. Er is een ideeënuitswisseling voorzien over welke maatregelen op de korte termijn bijdragen aan leveringszekerheid van (betaalbare) energie. Daarnaast wordt besproken welke projecten en investeringen op de lange termijn bijdragen aan een koolstofarme energiemix, zonder daarbij in te leveren op leveringszekerheid. Op de korte termijn zet het kabinet zich primair in op energiebesparing, die in het licht van geopolitieke ontwikkelingen belangrijker dan ooit is. Deze besparingen helpen om de klimaatdoelen te bereiken, de energiezekerheid te vergroten en de prijzen te verlagen. Voor de langere termijn ziet het kabinet onder andere op waterstof- en windenergiegebied kansen en samenwerkingsmogelijkheden met alle EPG-landen.

Verder kunnen leiders van gedachten wisselen over hoe de inflatie, en vooral stijgende kosten van het levensonderhoud, tegen kan worden gegaan. Het kabinet vindt het belangrijk dat landen nationaal maatregelen nemen om de socio-economische impact van hogere energieprijzen te mitigeren om de meest kwetsbaren groepen te beschermen. Ook is het van belang dat begrotingsmaatregelen niet contraproductief werken. De combinatie van lagere economische groei en begrotingsmaatregelen leidt mogelijk tot een verdere verslechtering van de vooruitzichten voor de begrotingssaldo's. Voor het kabinet blijft het van belang dat landen terugkeren naar begrotingsdiscipline om de houdbaarheid van de overheidsfinanciën te waarborgen, zodra de situatie het toelaat. Mogelijk wordt er tevens gesproken over hoe de EPG-landen hun waardeketens kunnen versterken. Het kabinet zet daarbij in op diversificatie van aanleveringsketens en de bescherming van cruciale infrastructuur.